

Dejepis 8. ročník

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasť rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávaní ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etníc. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	DEJEPIS
Ročník:	siedmy
Časová dotácia:	1 h týždenne/33 h ročne
ŠVP:	1
ŠkVP:	1 h
Vyučovací jazyk:	slovenský

Hlavné ciele učebného predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou

Metódy a formy

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha prevažne v kmeňových triedach.

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

V predmete dejepis sa uplatňujú nasledovné **prierezové témy**:

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Environmentálna výchova

- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia - sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Vzdelávací obsah je rozdelený na niekoľko tematických celkov:

ZROD MODERNEJ DOBY (19 hodín)

MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD (14 hodín)

Obsahový štandard

ZROD MODERNEJ DOBY

osvietenstvo

Veľká francúzska revolúcia

priemyselná revolúcia

továreň, podnikateľ, robotník

národný štát, nacionalizmus

militarizácia

MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD

tereziánske a jozefínske reformy

spisovný jazyk

revolučný rok 1848/49

Slovenská národná rada, Matica slovenská

rakúsko - uhorské vyrovnanie

modernizácia, industrializácia

maďarizácia

Výkonový štandard

ZROD MODERNEJ DOBY

Žiaci sú schopní:

- zhrnúť základné myšlienky osvietenstva,
- rozpoznať Viedenský kongres ako medzník vo vývoji európskych dejín,
- porovnať proces výroby v cechu, manufaktúre a továrni,
- vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie,

- zdôvodniť vplyv zjednotených štátov na mocenské pomery v Európe,
- pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD

Žiaci sú schopní:

- zhodnotiť význam osvietenských reforiem,
- rozpoznať ciele slovenského národného hnutia,
- vystihnúť, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v postavení Slovákov po revolúcii,
- určiť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva z Rakúsko–Uhorska,
- pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Učebné zdroje

Na hodinách dejepisu sa budú používať učebnice: Letz: Dejepis pre 8. ročník základných škôl.

Súčasťou učebných zdrojov budú aj ďalšie učebné a didaktické materiály pripravené učiteľom.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s aktuálnym Metodickým pokynom na hodnotenie žiakov základnej školy.

Zručnosť žiaka budeme hodnotiť známku s dôrazom na samostatnosť a správnosť zadaných úloh, na aktívne zapájanie sa do praktických činností, prezentáciu projektov, tvorbu vlastných referátov a ústnym skúšaním.

Oblasti hodnotenia:

- aktivita, zapojenie sa do činnosti
- snaha, usilovnosť
- samostatná práca – schopnosť samostatne hľadať riešenie
- práca v tíme
- tvorba projektu
- kontrola vedomostí

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy:

1. verbálna forma kontroly – prezentovať poznatky žiaka na základe jeho odpovede. Hodnotiť podľa vzdelávacieho štandardu.
2. preverovať úroveň samostatnej práce žiakov – písomné testy, úroveň znalostí je vhodné hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov, referátov, súťaží či praktických zručností

Kritériá hodnotenia

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať vekové a individuálne osobitosti žiaka

- pri priebežnom hodnotení prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť
- pri súhrnom hodnotení objektívne hodnotiť kvalitu jeho vedomostí, zručností a návykov

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- o sústavným diagnostikovaním žiaka,
- o sústavným sledovaním výkonu žiaka,
- o rôznymi druhmi skúšok /ústne i písomné/,
- o analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Predmet je hodnotený známkou.